

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW PETYCJI

(NR 67)

z dnia 21 maja 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji do Spraw Petycji (nr 67)

21 maja 2025 r.

Komisja do Spraw Petycji, obradująca pod przewodnictwem poseł **Urszuli Augustyn (KO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- petycję w sprawie uchylecia art. 109 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 ze zm.) (BKSP-155-X-386/25),
- odpowiedź ministra spraw wewnętrznych i administracji na dezyderat nr 64 skierowany do prezesa Rady Ministrów w sprawie przedłożenia Sejmowi sprawozdania Rady Ministrów z realizacji ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- petycję w sprawie zmiany art. 196 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2408 ze zm.) (BKSP-155-X-395/25),
- petycję w sprawie uchylecia art. 133 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2023 r. poz. 2119 ze zm.) (BKSP-155-X-396/25),
- petycję w sprawie zmiany art. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1461) (BKSP-155-X-399/25),
- petycję w sprawie zmiany art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1215) (BKSP-155-X-397/25),
- petycję w sprawie zmiany art. 55 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 1317 ze zm.) (BKSP-155-X-398/25),
- petycję w sprawie wysokości stawek podatku od towarów i usług (BKSP-155-X-403/25),
- petycję w sprawie zmiany ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski (Dz.U. z 2018 r. poz. 2529) (BKSP-155-X-417/25),
- odpowiedź ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na dezyderat nr 58 skierowany do prezesa Rady Ministrów w sprawie wysokości najniższej emerytury i renty.

W posiedzeniu udział wzięli: **Szymon Wróbel** zastępca dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Anna Skoneczna** naczelnik wydziału w Departamencie Podatku od Towarów i Usług Ministerstwa Finansów, **Zbigniew Wasiak** naczelnik wydziału w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, **Sylwia Kuźniar** główny specjalista w Departamencie Prawa Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości, **Karolina Marzec-Franke** główny specjalista w Biurze Ministra Sprawiedliwości, **Adam Siwek** dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięi Narodowej wraz ze współpracownikami, **Adam Ostrowski** asystent prezesa Związku Miast Polskich, **Sebastian Chłopik** autor petycji oraz **Sławomir Jan Piechota** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Micał** oraz **Małgorzata Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komunikacji Społecznej.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Witam państwa bardzo serdecznie.

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Petycji.

Witam wszystkich gospodarzy i gości, a więc posłów i gości, którzy zechcieli przybyć na nasze dzisiejsze posiedzenie. Bardzo jest mi miło państwa widzieć.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia macie państwo wszyscy na skrzynkach. Rozumiem, że nie ma co do tego porządku uwag. Właśnie się zaczynają. Tak, pan poseł Józefaciuk.

Poseł Marcin Józefaciuk (KO):

Chciałbym poprosić o przerzucenie punktu szóstego po punkcie trzecim, żeby połączyć w blok moje petycje, bo mam wystąpienie na mównicy w informacji bieżącej.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

OK, dziękuję.

Pan poseł Warwas wnosi także o to, żeby swoje punkty też skomasować, tak?

Poseł Robert Warwas (PiS):

Petycja jest pierwsza, natomiast chodzi o to, by odpowiedź na dezyderat, która jest na końcu, przesunąć zaraz po petycji. Bardzo proszę, to jest serdeczna prośba. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Czy państwo posłowie członkowie Komisji wnoszą jakieś uwagi do takich zmian porządkowych? Nie wnoszą, a więc zatwierdzamy. Dziękuję.

Rozpatrzmy w takim razie petycję z pierwszego punktu w sprawie uchylecia art. 109 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Bardzo proszę, pan poseł Robert Warwas.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję.

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przedmiotem petycji jest podjęcie inicjatywy ustawodawczej polegającej na uchyleniu art. 109 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Petycja spełnia wszelkie wymogi formalne oraz mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu.

Fundacja Dobre Państwo, będąca wnioskodawcą petycji, wskazuje, że należy uchylić artykuł stanowiący o tym, że gminie nie przysługuje prawo pierwokupu, w przypadku gdy sprzedaż nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego następuje między osobami prawnymi tego samego kościoła lub związku wyznaniowego. Jak wskazuje wnioskodawca, pozostawienie przepisów w dotychczasowej treści powoduje istotne ryzyko dla bezpieczeństwa obrotu gospodarczego. Podkreśla przy tym m.in. konieczność przywrócenia stanu równowagi między kościołami a pozostałymi uczestnikami obrotu gospodarczego oraz wielowiekową tradycję prawa pierwokupu.

Reasumując, jak wskazuje Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu, nie sposób uznać, że podmiot wnoszący petycję uzasadnił w sposób należyty konieczność uchwalenia postulowanych zmian. Petycja w sposób wybiórczy odnosi się do kwestii pierwokupu nieruchomości należących do kościołów i związków wyznaniowych. W uzasadnieniu petycji nie wskazano i nie wykazano, że obowiązywanie przedmiotowych regulacji generuje zagrożenie dla obrotu prawnego.

Tutaj taka wstępna rekomendacja o nieuwzględnianiu żądania będącego przedmiotem petycji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Znowu jesteśmy w tej samej sytuacji, a więc identyczna petycja rozpatrywana była 26 czerwca ub.r. Nie ma żadnych argumentów, które zostałyby pokazane przez autorów petycji, że zmieniła się sytuacja w tej sprawie. W związku z tym proponuję, aby Komisja pozostawiła petycję bez rozpatrzenia.

Nasz stały doradca pan Sławomir Piechota.

Stały doradca Komisji Sławomir Jan Piechota:

Dziękuję, pani przewodnicząca.

W tym duchu chciałbym podkreślić, że skoro Komisja już rozpatrywała i jak analizują eksperci biura ekspertyz, nie ma żadnych nowych okoliczności, to nie ma też uzasadnienia dla ponownego rozpatrywania takiej samej sprawy.

Dodatkowo chciałbym podkreślić, co warto w takich sytuacjach wskazywać, że nic nie stoi na przeszkodzie, aby wnoszący ten postulat podjął starania, żeby w jednym ze zwykłych trybów legislacyjnych tego typu postulat został rozpatrzony. Czyli trzeba przekonać co najmniej 15 posłów, może prezydenta, może wnieść projekt obywatelski. To nie jest tak, że pozostawienie bez rozpatrzenia zamyka drogę postępowania. Jeżeli wnoszący petycję będzie zdolny przekonać innych, że to jest dobry pomysł, to taki projekt może się pojawić, ale powinien być w zwykłym trybie legislacyjnym. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że nie ma sprzeciwu ze strony Komisji? Nie ma. Dziękuję.

Przechodzimy w takim razie do punktu ostatniego, zgodnie ze zmianą naszego porządku – rozpatrzenie odpowiedzi ministra spraw wewnętrznych i administracji na dezyderat nr 64 skierowany do prezesa Rady Ministrów w sprawie przedłożenia Sejmowi sprawozdania Rady Ministrów z realizacji ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Kto z państwa zechce przedstawić tę odpowiedź? Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Szymon Wróbel:

Dziękuję bardzo.

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, odpowiedź na dezyderat została przekazana przez ministra spraw wewnętrznych i administracji w lutym tego roku. Przedstawiając tę informację, mieliśmy wówczas nadzieję, że zakończymy prace nad tym sprawozdaniem z wykonania ustawy w dosyć szybkim terminie, na przełomie marca i kwietnia, ponieważ w lutym wystąpiliśmy o to, żeby poszczególne ministerstwa przekazały nam wkłady do tego sprawozdania za rok 2024. Na tę chwilę ostatni wkład, który otrzymaliśmy z Ministerstwa Zdrowia wpłynął do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji dopiero w maju. Niestety na tę chwilę jeszcze te prace nie zostały zamknięte, więc zakładamy, że to sprawozdanie zostanie przepracowane już tak finalnie przez rząd w czerwcu.

Jeżeli chodzi w ogóle o całą historię tego sprawozdania, to trzeba podkreślić, że ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy obowiązuje od 2022 r. W tej ustawie jest przepis o tym, że Rada Ministrów przedstawia tę informację raz na 12 miesięcy. Do tej pory takiego sprawozdania nie było. Nowy rząd już w styczniu 2024 r. rozpoczął działania, żeby takie sprawozdanie przygotować. My jako ministerstwo zbieraliśmy stosowne informacje ze wszystkich właściwych ministerstw. Ten proces uzgodnień i uzupełniania, bo tam były różne uwagi też ze strony Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, trwał w zasadzie przez 2024 r. i w momencie kiedy rok 2024 się kończył, doszliśmy do wniosku, że warto uzupełnić sprawozdanie o 2024 r. Z tego powodu to tak trwa.

Tak jak mówiłem, mamy nadzieję, że będziemy w stanie Sejmowi przedstawić to sprawozdanie w czerwcu. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Warwas.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Dziękuję.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, odpowiedź jest rzeczywiście już nieaktualna, terminy się przesunęły, prace nad zbieraniem materiałów do sprawozdania cały czas są prowadzone. A my w dezyderacie jasno zwracaliśmy się o wskazanie terminu jego złożenia. Takiej informacji nie otrzymaliśmy w piśmie. Otrzymaliśmy informację, która jest nieaktualna, tak więc jest rekomendacja, wniosek o uzupełnienie odpowiedzi na dezyderat do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, abyśmy dostali precyzyjną informację. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Czyli uznajemy, że ta odpowiedź jest niewystarczająca. Dobrze, dziękuję.
Pan Sławomir Piechota.

Stały doradca Komisji Sławomir Jan Piechota:

Dziękuję.

Pani przewodnicząca, warto zauważyć, że kwestia ta była przedmiotem analiz Najwyższej Izby Kontroli. W ubiegłym roku powstał także raport w Kancelarii Prezydenta, więc ta sprawa jest pod ciągłym oglądem publicznym, dużo o tym piszą media, zwłaszcza media samorządowe, portal samorządowy.

Żeby się znowu nie rozminąć... Jeżeli pan deklaruje, że to będzie w czerwcu, to może się okazać, że zanim Komisja uchwali dezyderat... Moja pierwsza ocena po analizie tej odpowiedzi była taka, że nie ma co do istoty odpowiedzi, kiedy będzie wreszcie ten raport. Jednak jeżeli pan deklaruje, że będzie w czerwcu, to zanim pójdzie dezyderat i zanim nastąpi odpowiedź, to myślę, że pana deklaracja na posiedzeniu Komisji stanowi odpowiedź na tę wątpliwość, która zarówno panu posłowi, jak i mnie nasuwała się przy lekturze odpowiedzi na dezyderat. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Mniemam, że nie potrzeba pisać nowego dezyderatu, tylko wyślemy wniosek z prośbą o uzupełnienie, tak? Czyli po prostu szybszą drogą. A kiedy państwo będą gotowi, powiedzmy, w czerwcu, dadzą nam pełną odpowiedź i wtedy zobaczymy, jak sprawy się mają. Uznajemy zatem tę odpowiedź za niewystarczającą i będziemy wnioskować o jej uzupełnienie z wiadomych powodów. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy teraz do bloku wystąpień pana posła Józefaciuka. Zaczynamy od punktu drugiego – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 196 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy. Bardzo proszę.

Poseł Marcin Józefaciuk (KO):

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, petytor wnosi o zmianę, aby w podziale mandatów w okręgach wyborczych uwzględniano się wyłącznie listy kandydatów na posłów komitetów wyborczych, których listy otrzymały co najmniej 4% ważnie oddanych głosów w skali kraju, a jeśli chodzi o koalicyjne komitety – 7%.

Warto zauważyć, że już było wiele petycji, które zajmowały się obniżeniem progu wyborczego. Petycja o identycznej treści do opiniowanego pisma została także wniesiona do Senatu. Komisja senacka, z tego, co kojarzę, nie uwzględniła żądania. W każdym razie ekspertyza mówi dokładnie, z czego wynikają progi, jakie były próby. Celem jest uniknięcie nadmiernego rozbicia politycznego wybieranego kolegialnego organu przedstawicielskiego i ułatwienie stworzenia stabilnej większości. Jednocześnie instytucja progu wyborczego ogranicza w istocie zasady proporcjonalności wyborów. Progi wyborcze są adekwatne raczej do państwa o ustabilizowanym systemie partyjnym.

Oceniając postawiony w analizowanej petycji postulat, należy zaznaczyć, iż brak jest przeszkód prawnych do obniżania progów wyborczych. Jednakże dalsze prace, jeżelibyśmy tak zdecydowali, wymagają pogłębionej analizy, tak więc przesłania dezyderatu do ministerstwa. W tym momencie patrząc na historię petycji, nie wiem, czy byłoby zasadne w ogóle rozpatrywanie petycji, bo wielokrotnie już było czy to 3%, czy to 4%, ale nie ma nowych informacji. Dlatego ja bym postulował na podstawie art. 12 ust. 1 niepodjęcie pracy nad petycją.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Jest to logiczne i raz jeszcze możemy podkreślić, petycja bardzo podobna, bo to jest kwestia tego, że ktoś proponuje z 4% na 5%, z 5% na 4% albo jeszcze inaczej. Petycja o podobnej treści była rozpatrywana 11 lipca, petycja podobna była przedmiotem analiz Senatu, więc bez przerwy obracamy się w tych samych argumentach i kolejnych argumentów nie ma. Myślę, że to większego sensu nie ma, bo możemy dalej teraz obniżyć progi, na przykład do 2% albo jeszcze jakoś inaczej i to jest naprawdę ten sam zestaw argumentów.

Ja proponuję żebyśmy, zgodnie z tym, jak pan poseł zakończył swoją wypowiedź, pozostawili tę petycję bez rozpatrzenia. Czy ktoś z państwa członków Komisji jest przeciwny? Nie ma. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do punktu trzeciego – rozpatrzenie petycji w sprawie uchylecia art. 133 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń. Pan poseł Marcin Józefaciuk.

Poseł Marcin Józefaciuk (KO):

Żądaniem jest, aby wykreślić spekulacje biletami, czyli: „Kto nabywa w celu odsprzedaży z zyskiem bilet wstępu na imprezy artystyczne, rozrywkowe, sportowe albo kto bilety takie sprzedaje z zyskiem, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny”. Dodano też, że usiłowanie oraz podżeganie i pomocnictwo są karane.

Ważne jest, że gdy kupujemy bilety, czasami okazuje się, że nie możemy wziąć udziału w danej imprezie i po prostu je odsprzedajemy. Tak więc nie każde odsprzedanie biletu wiąże się od razu z chęcią zarabkowania. Czyny z art. 133 dotyczą biletu wstępu, na który jest szczególnie wysoki popyt przy niewielkiej podaży. Spekulacja biletami wstępu na wskazane w art. 133 imprezy godzi w interesy konsumenta, utrudniając mu lub uniemożliwiając udział w interesującym go wydarzeniu.

Należy również podkreślić, że prawodawstwo Unii Europejskiej przywiązuje bardzo dużą uwagę do należytej ochrony interesów konsumentów. W jednej z rezolucji jest mowa, że należy zakazać przedsiębiorcom odsprzedawania konsumentom biletów na imprezy kulturalne i sportowe, które nabyli z wykorzystaniem oprogramowania takiego jak boty, co pozwala im kupować bilety w liczbie przekraczającej limity techniczne.

Ogólnie rzecz ujmując, petycja opiera się na błędnej diagnozie obowiązującego stanu prawnego z jednoczesnym niezrozumieniem istoty wykroczenia art. 133. Taka depenalizacja spowodowałaby tak naprawdę szkodliwość dla społeczeństwa, a nie coś dobrego. Dlatego sugeruję nieuwzględnienie petycji.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

To ja państwa jeszcze poinformuję tylko, że taką samą petycję rozpatrywaliśmy w marcu 2018 r., komisja senacka 5 marca 2024 r., a nasza Komisja 10 października 2024 r. Jeśli nie usłyszysz sprzeciwu, to proponuję, abyśmy pozostawili petycję bez rozpatrzenia. Sprzeciwu nie słyszę. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do punktu szóstego, to jest ta zmiana w dzisiejszym porządku – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Pan poseł Józefaciuk.

Poseł Marcin Józefaciuk (KO):

Tutaj chodzi o dodanie ust. 4 w brzmieniu: „Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 akty normatywne zmieniające na niekorzyść sytuację podatników i płatników należności publicznych ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzą w życie od dnia 1 stycznia kolejnego roku i nie wcześniej niż po upływie miesiąca od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy”.

Sposób sformułowania przedstawionej propozycji legislacyjnej oraz uzasadnienia utrudnia odczytanie intencji wnoszącej petycję. Jednakże wydaje się, że pozwala ona na przyjęcie, że wnioskowane żądanie dotyczy podjęcia inicjatywy ustawodawczej w celu wprowadzenia regulacji ustanawiającej minimalny okres vacatio legis dla regulacji dotyczących danin publicznych. Dalej ekspertyza skupia się na temacie danin publicznych.

Jednakże mając na uwadze sygnalizowany w petycji cel wprowadzenia proponowanego rozwiązania prawnego, należy zwrócić uwagę na dwie istotne kwestie. Po pierwsze, standard miesięcznego vacatio legis przepisów podatkowych budzi przynajmniej wśród części analityków wątpliwości co do aktualności. Po drugie, art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych wyznacza, jak się przyjmuje w orzecznictwie, minimalny standard w zakresie vacatio legis. To jednak nie wiąże się bezwarunkowo, na co wskazuje już ust. 2 tego artykułu.

Wskazać należy, że przedstawiony postulat, wpisujący się m.in. w założenia o bezwzględnej konieczności reformowania obowiązującego modelu stanowienia podatków oraz ich poboru, co do istoty jest uzasadniony. Przy czym projektowany przepis obarczony jest usterkami legislacyjnymi, niepozwalającymi uznać go za gotowe rozwiązanie normatywne. W konsekwencji przyjąć należy, że petycja w zakresie zawartej w niej propozycji zmiany nie powinna zostać uwzględniona. Może natomiast stanowić impuls do podjęcia działań legislacyjnych

zmierzających do uregulowania wskazanego zagadnienia. Dlatego nie wiem, czy nie byłoby korzystnym po prostu przesłanie tej petycji do ministerstwa. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Bardzo proszę, kto z państwa zechce zabrać głos? Czy mamy przedstawiciela Ministerstwa Finansów? Do tej petycji nie. Tak? Bardzo proszę. Gdyby pani zechciała powiedzieć, bo ja nie słyszę.

Naczelnik wydziału w Departamencie Podatku od Towarów i Usług Ministerstwa Finansów Anna Skoneczna:

Do tej petycji nie ma przedstawiciela.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Rozumiem. Do następnej jest. Dobrze.

Nasz stały doradca, bardzo proszę.

Stały doradca Komisji Sławomir Jan Piechota:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, z informacji medialnych wynika, że nad podobnym rozwiązaniem pracuje rząd. „Rzeczpospolita” i portal prawo.pl informują o tym, że te prace są zaawansowane. Oczywiście dobrze byłoby wiedzieć, na jakim etapie są te prace, a zatem też, kiedy taki projekt ma szansę trafić do Sejmu.

Z informacji, które się pojawiają, wynika, że od 2026 r. według projektu zmiany do Ordynacji podatkowej ma obowiązywać zasada sześciomiesięcznego okresu *vacatio legis* w projektach ustaw podatkowych, jeśli zawierałyby one niekorzystne rozwiązania dla podatników i innych podmiotów prawa podatkowego. Zatem też wydaje mi się, że dobrze byłoby zapytać ministra finansów, na jakim etapie są te prace i kiedy one mają realne szanse stać się obowiązującym prawem. Dziękuję.

Posel Marcin Józefaciuk (KO):

W takim wypadku sugeruję dezyderat.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Czyli dezyderat do ministra finansów. Czy ktoś z państwa członków Komisji jest przeciw? Nie widzę, nie słyszę. Dziękuję. Piszemy dezyderat. Dziękuję panu posłowi za dzisiejszy występ.

Wracamy teraz do punktu czwartego – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych. Pan poseł Piotr Polak, bardzo proszę.

Posel Piotr Polak (PiS):

Dzień dobry.

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, złożona petycja o partiach politycznych dotyczy tematu, którym już się zajmowaliśmy w przeszłości, chyba w ubiegłym roku, około rok temu. Chodzi o progi, które są zapisane w ustawie o partiach politycznych, uprawniające partie, które nie weszły do Sejmu, ale je przekroczyły. Obecnie mamy taki stan, że jeśli partia przekroczyła 3% poparcia głosów ważnych (6% koalicja, która była komitetem wyborczym dwóch czy więcej partii) otrzymuje stosowne dotacje na funkcjonowanie. Tu jest propozycja, aby w wyborach do Sejmu samodzielnie utworzony komitet wyborczy otrzymał w skali kraju co najmniej 2% ważnych głosów, by takie uprawnienia zdobyć, a jako koalicja 5%. Czyli obniżka o 1% w jednym i w drugim przypadku.

W poprzedniej petycji tej samej Fundacji Dobre Państwo, bo tak jest podpisana petycja, była propozycja do 1% i do 3%. Wtedy oddaliśmy tę petycję, nie uznaliśmy tych propozycji za zasadne do rozpatrzenia. Petytorzy powtarzają się, praktycznie niewiele zmieniając, w tym przypadku to tylko zmiany kosmetyczne – nie udało się 1%, 3%, to może się uda 2% i 5%. Jeszcze zostało 4%, jakbyśmy mieli kolejne propozycje, jakieś może ułamkowe progi.

Ja bym proponował, żebyśmy tę petycję pozostawili bez rozpatrzenia, żeby zamknąć drogę do kolejnych petycji składanych w podobnym tonie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Tym bardziej że tę petycję rozpatrywaliśmy w grudniu ubiegłego roku, więc nawet pół roku jeszcze nie upłynęło. Naprawdę zmiana o 1%... Być może warto podkreślić to, o czym mówi nasz stały doradca, że są inne drogi do wprowadzania tego typu zmian. Nasza Komisja nie jest do tego powołana. Czyli pozostawiamy tę petycję bez rozpatrzenia, chyba że usłyszę sprzeciw. Nie słyszę. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do punktu piątego, również pan poseł Piotr Polak przedstawi opinię w sprawie petycji w sprawie zmiany art. 55 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, tu jest podobny temat jak w poprzedniej petycji, którą omawiałem. Też już był wcześniej rozpatrywany, tylko tam były proponowane inne progi dotyczące frekwencji i wtedy też nie uznaliśmy zasadności postulatów zawartych w tej petycji. Proponuję, żebyśmy postąpili podobnie jak w tej petycji o partiach politycznych. Te zapisy, które obowiązują już dłuższy czas odnośnie do progów ważności referendum, są sprawdzone. Wobec powyższego postuluję, wnioskuję, żebyśmy tę petycję oddalili i nie rozpatrywali.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Dokładnie te same argumenty i daty, w których porozpatrywaliśmy identyczne petycje. Pozostawimy tę petycję bez rozpatrzenia, przypominając raz jeszcze, że są normalne tryby legislacyjne: inicjatywa grupy posłów, rządu, prezydenta albo projekt obywatelski. Można sobie, proszę państwa, z tamtych trybów skorzystać. Dziękuję bardzo.

Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to tak właśnie zrobimy.

Pan poseł Polak, proszę.

Poseł Piotr Polak (PiS):

Nie, nie sprzeciw. Dodam tylko, że nioskodawcą, podmiotem, który składał tę petycję, jest ta sama Fundacja Dobre Państwo.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Nie jest dobrą drogą składanie tych samych petycji. Owszem, to zajmuje nam bardzo sporo czasu, tymczasem inne petycje czekają do rozwiązania innych problemów, być może byłyby skuteczne dzięki naszej Komisji. Naprawdę nie jest to dobry pomysł, żeby ponawiać petycję, zmieniając na przykład 2% na 3% czy jakieś tam podobne rzeczy. Czyli tę petycję pozostawiamy bez rozpatrzenia. Sprzeciwu nie słyszałam. Dziękuję bardzo. Kończymy nad nią pracę.

Punkt szósty już zrealizowaliśmy.

Przechodzimy do punktu siódmego – rozpatrzenie petycji w sprawie wysokości stawek podatku od towarów i usług. Bardzo proszę o zabranie głosu panią poseł Izabelę Bodnar.

Poseł Izabela Bodnar (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, Wysoka Komisjo, mamy tutaj kolejny przykład petycji, która jest składana trzeci raz. W tej kadencji Sejmu była już dwukrotnie, to jest trzeci raz. Petycja dotyczy zmiany ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług. W petycji proponowano przywrócenie stawek VAT obowiązujących przed 1 stycznia 2011 r., czyli 22% stawki podstawowej i 7% stawki obniżonej, bądź alternatywnie wprowadzenie od 2026 r. nowych stawek w ramach palety możliwości dopuszczonych dla państw Unii Europejskiej. Jednakowoż wnioskodawca nie wskazał konkretnych poziomów postulowanych stawek. Należy zauważyć, że jest to kolejna, trzecia już, petycja skierowana do Sejmu X kadencji dotycząca obniżenia stawek podatku VAT, której autorem jest Fundacja Dobre Państwo. W dwóch wcześniejszych przypadkach Komisja nie uwzględniła żądania będącego przedmiotem petycji.

W uzasadnieniu wskazano, że obecne stawki VAT 23% i 8% były wprowadzone tymczasowo z uwagi na sytuację finansów publicznych oraz konieczność zwiększania wpływów budżetowych. Petytor podkreśla, że stawki podwyższone obowiązują już od ponad dekady, i postuluje ich obniżenie lub dostosowanie do aktualnych realiów gospodarczych oraz unijnych standardów.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym obecne stawki VAT są powiązane z poziomem wydatków na obronność – zgodnie z art. 146f ustawy o VAT. Obowiązują one do końca roku, w którym wydatki te przekroczą 3% PKB.

W opinii, jaką wystosowało Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji, podkreślono, że wysokość stawek VAT jest elementem polityki podatkowej państwa mającej zapewnić stabilność finansów publicznych, co jest wartością konstytucyjnie chronioną. Ich wysokość w poszczególnych podatkach decyduje wraz z innymi czynnikami o wysokości dochodów budżetowych z podatków. Tym samym wpływa na możliwość realizacji przez państwo zadań wynikających z konstytucji i ustaw. Określenie wysokości stawek podatkowych w poszczególnych podatkach, w tym przypadku od towarów i usług, leży li tylko w gestii Rady Ministrów, bardzo mocno to sobie podkreślmy, odpowiedzialnej za uchwalenie projektu budżetu państwa i kierowanie wykonaniem tego budżetu, oraz Sejmu jako władzy ustawodawczej, które powinny się kierować w tym zakresie priorytetami wynikającymi z prowadzenia polityki mającymi umocowanie w konstytucji.

W petycji nie przedstawiono konkretnych propozycji legislacyjnych, zatem trudno też merytorycznie odnieść się do proponowanych rozwiązań. Biorąc pod uwagę, że obowiązujące stawki VAT są zgodne zarówno z przepisami unijnymi, jak i konstytucyjnymi wymogami związanymi z równowagą finansów publicznych oraz że obecny mechanizm ich stosowania uzależniony jest od poziomu wydatków obronnych, nie jest zasadne, aby Komisja podejmowała działanie postulowane przez petytora.

Chciałabym tu bardzo mocno podkreślić, że rzeczywiście polityka fiskalna jest kompetencją rządu, Ministerstwa Finansów. Mamy czasy bardzo trudne, w których musieliśmy drastycznie podnieść wydatki na obronność. To jest sytuacja bardzo newralgiczna, powiedziałabym, mając wojnę za wschodnią granicą. Ministerstwo Finansów zmieniając stawki podatkowe, bierze pod uwagę całą paletę różnych aspektów, w tym także obecną sytuację budżetową, która jest objęta, przypomnijmy, procedurą nadmiernego deficytu. Zatem tym bardziej wnoszę o odrzucenie treści zawartych w tej oto petycji.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Ja jeszcze raz podkreślę, że to jest trzecia petycja tego samego podmiotu w tej samej sprawie. Proponuję, żeby zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o petycjach pozostawić tę petycję bez rozpatrzenia. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu... Bardzo proszę.

Stały doradca Komisji Sławomir Jan Piechota:

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Wydaje mi się, że warto dodać do tego, co już bardzo szczegółowo przedstawiła pani poseł, że stawki podatku VAT w krajach Unii Europejskiej są zróżnicowane. Są kraje, które mają niższe stawki, ale są kraje, które mają wyższe stawki. Takie jak Polska, po 23%, mają też Irlandia, Portugalia, Słowacja, Grecja – 24%, Dania, Chorwacja, Finlandia – 25%, Węgry – 27%, a zatem to nie jest tak, że Polska jakoś odstaje na tym tle. Natomiast też zważywszy, jaki udział mają wpływy z podatku VAT dla budżetu państwa, to bez wątpienia zmiana w trybie zwłaszcza petycyjnym byłaby niedopuszczalna. I dlatego już wcześniejszych petycji w tej sprawie Komisja postanowiła nie uwzględniać, a teraz, tak jak pani przewodnicząca powiedziała, zachodzą przesłanki, żeby pozostawić tę kolejną, czwartą petycję w tej samej sprawie bez rozpatrzenia. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Po raz kolejny zwracamy się do Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji, że po raz kolejny zajmujemy się petycją. To jest trzecia petycja, nic się w tej sprawie nie zmieniło.

Czyli raz jeszcze zapytam, czy jest sprzeciw wobec pozostawienia tej petycji bez rozpatrzenia? Nie ma. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do punktu ósmego – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość. Bardzo proszę panią poseł Izabelę Bodnar.

Poseł Izabela Bodnar (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, w petycji zaproponowano wprowadzenie jednoznacznego zakazu likwidacji grobów wpisanych do ewidencji grobów weteranów prowadzonej

przez Instytut Pamięci Narodowej. Wnioskodawca wnosi także o ustanowienie sankcji karnych za naruszenie tego zakazu.

W uzasadnieniu wskazano, że mimo wejścia w życie ustawy o grobach weteranów w praktyce nadal zdarzają się przypadki likwidacji grobów osób wpisanych do ewidencji. Autor petycji zwrócił uwagę, że obowiązujące przepisy nie zawierają wyraźnego zakazu ponownego pochówku w takich grobach, co umożliwia zarządcy cmentarzy podejmowanie decyzji o ich usunięciu. Zaznaczono również, że takie działania godzą w pamięć narodową i dziedzictwo historyczne Rzeczypospolitej.

Obecnie obowiązujące przepisy, przede wszystkim ustawa o cmentarzach i chowaniu zmarłych, przewidują ochronę grobów o wartości historycznej. Jednak pojęcie pamiątki historycznej jest nieostre i może być różnie interpretowane. Zgodnie z art. 7 ust. 5 tej ustawy nie wolno używać do ponownego pochowania grobów mających wartość pamiątek historycznych, co może odnosić się do grobów weteranów. Jednakże brak jednoznacznego zakazu skutkuje niepewnością prawną i trudnościami w egzekwowaniu ochrony takich miejsc. Zasada *nullum crimen sine lege* (brak przestępstwa bez ustawy) wymaga, aby czyny zabronione były jasno i precyzyjnie określone w przepisach prawa. Obecny brak jednoznaczności w regulacjach prawnych może prowadzić do dowolnej interpretacji i braku realnej ochrony grobów weteranów, co się obecnie dzieje. Petycja postuluje również wprowadzenie kar za naruszenie zakazu likwidacji grobów weteranów.

Ekspert z Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji uznał, że zachowanie tych grobów ma szczególne znaczenie konstytucyjne. Wyraża bowiem wdzięczność dla przodków, co zawarte jest w preambule konstytucji i służy ochronie dziedzictwa narodowego, o czym mówi art. 5 konstytucji. W związku z tym objęcie grobów weteranów wyraźną ochroną prawną i sankcjami karnymi jest jak najbardziej uzasadnione. Eksperci podnoszą także, że propozycje petytora powinny zostać doprecyzowane, szczególnie w zakresie, który podmiot dokładnie podlegałby odpowiedzialności, czy osoba dokonująca pochówku, czy zarządca cmentarza. Zwrócono także uwagę, że grzywna jako kara za takie wykroczenie może być niewystarczająco dolegliwa, więc na pewno to również byłoby do przeanalizowania i do przemyślenia.

Mając na uwadze powyższe, uznano, że proponowana zmiana ustawy jest zasadna. Zapewnienie trwałości grobów weteranów wpisanych do ewidencji oraz wprowadzenie skutecznych sankcji za ich likwidację odpowiada celom ustawy o grobach weteranów oraz konstytucyjnym wartościom, takim jak ochrona dziedzictwa narodowego. Wnoszę zatem, idąc za rekomendacją Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji, o podjęcie inicjatywy ustawodawczej postulowanej w tej petycji.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Jednak najpierw otworzymy dyskusję i zobaczymy, co nam z tej dyskusji wyniknie. Bardzo proszę, kto z państwa chciałby zabrać głos? Bardzo proszę.

Autor petycji Sebastian Chłopik:

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, Sebastian Chłopik, autor petycji.

Szanowni państwo, 1 stycznia 2019 r. weszła w życie ustawa o grobach weteranów. Jednym z celów, dla których została uchwalona ta ustawa, było zapobieżenie możliwości likwidacji grobów weteranów. Jak pokazuje to kilkuletnie doświadczenie w zakresie obowiązywania i stosowania ustawy, cel, dla którego ustawa została uchwalona, nie może być skutecznie realizowany.

W toku analizy ustawy ustaliłem, że istnieją dwa czynniki, które uniemożliwiają urzeczywistnienie tego celu. Po pierwsze, jest to brak zawarcia w jakimkolwiek akcie prawnym obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej jednoznacznego i bezwarunkowego zakazu likwidacji grobów weteranów. Obecnie, tak jak wskazała pani poseł, tenże zakaz możemy wywieść pośrednio z art. 7 ust. 5 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, do której to ustawy odsyła ustawa o grobach weteranów. Niemniej jednak problemem pozostaje, że ustawodawca w ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych posłużył się klauzulą generalną „grób mający wartość pamiątki historycznej”. Dodatkowo brak jest jakichkolwiek aktów wykonawczych w przedmiocie ustalania trybu i stwierdzania, jak rozumieć, czy dany grób ma wartość pamiątki historycznej. I w świetle tego to do swobodnej decyzji zarządców cmentarzy pozostaje, czy uznać dany grób za mający wartość pamiątki historycznej, a następnie – czy można go zlikwidować.

Kolejną sferą według mnie, która wymaga zmiany, jest wprowadzenie realnych sankcji karnych z tytułu naruszenia zakazu likwidacji grobów weteranów. Obecnie sankcje te, sankcje,

o których mowa w ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych, można jedynie zastosować w przypadku stwierdzenia, że grób weterana ma wartość pamiątki historycznej. Zatem tu jest pierwszy problem. Sankcje, które zostały wskazane w ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych, czyli kara aresztu lub grzywny, w mojej ocenie i też w ocenie BEOS są to sankcje zbyt małe, ażeby m.in. realizować funkcję prewencyjną prawa karnego.

Z tego też powodu zaproponowałem w treści petycji, ażeby do ustawy o grobach weteranów walc o wolność i niepodległość Polski dodać jednoznaczne i bezwarunkowe postanowienie, które zakazywałoby możliwości likwidacji grobów weteranów. Dodatkowo zaproponowałem, ażeby również w ustawie o grobach weteranów wprowadzić art. 19a, który sankcjonowałby likwidację grobów weteranów na wzór rozwiązań przyjętych w art. 108 ustawy o zabytkach i opiece nad zabytkami.

Jeśli mogę jeszcze odnieść się do wątpliwości wskazanych przez Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji w zakresie ustanowienia zakazu. Eksperci wskazali, że warto zastanowić się, czy taki zakaz należy wprowadzić bezpośrednio do ustawy o grobach weteranów, czy też do ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych. W mojej ocenie taki zakaz należy dodać do ustawy o grobach weteranów, ponieważ jest to ustawa, która całościowo, globalnie reguluje tę kwestię. Dlatego dla przejrzystości, dla pewności stosowania prawa powinniśmy w tym zakresie dodać właśnie tenże zakaz do ustawy o grobach weteranów.

Przechodząc do przepisów karnych, eksperci z Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji wskazali na ewentualną konieczność preredagowania znamienia, którego użyłem, czyli znamienia „używa do ponownego pochowania”. W tym zakresie pragnę tylko uszczegółowić, że zwrot normatywny, którego użyłem, czyli „używa do ponownego pochowania”, należy rozumieć w kontekście ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, do której zresztą odsyła ustawa o grobach weteranów. Odwołując się do tejże ustawy, w ślad za m.in. orzecznictwem Sądu Najwyższego, „użycie do ponownego pochowania” jest to czynność zarezerwowana wyłącznie dla zarządcy cmentarza, polegająca na oddaniu danego miejsca pochówku – i tu cytuję z wyroku Sądu Najwyższego – „komu innemu nieposiadającemu wcześniej prawa do grobu w tym miejscu celem pochowania tam zwłok innego obcego zmarłego”.

A zatem myślę, że w tym zakresie nie istnieje konieczność preredagowania tego proponowanego przeze mnie przepisu, ponieważ, jak to wynika już m.in. z orzecznictwa i analizy całej ustawy o cmentarzach, wątpliwości nie ma, że chodzi w tym zakresie co do znamienia „używa” o działanie zarządcy. Eksperci również wskazali, że wybór odpowiednich dla czynu kar i granic zagrożonych karą jest kwestią mocno dyskusyjną i trudno znaleźć takie rozwiązanie, wobec którego nie można byłoby sformułować takich czy innych wątpliwości.

Oczywiście petycja wniesiona przeze mnie została poprzedzona analizą różnych aktów prawnych, różnych rozwiązań, które przyjmuje polski ustawodawca dla ochrony dóbr dziedzictwa kulturowego. W mojej ocenie należy odpowiednio zaadaptować przepisy z ustawy o zabytkach z uwagi na fakt, że zarówno zabytki, jak i groby weteranów są to przykłady obiektów naszego dziedzictwa kulturowego, które wpisują się w naszą historię i które świadczą o działalności naszych rodaków w wiekach minionych. Zatem z uwagi na tożsamość chronionych dóbr powinniśmy w tym zakresie odwołać się do ustawy o zabytkach.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Bardzo dziękuję.

Bardzo szczegółowo pan uzasadnił swoje postulaty. Czy przedstawiciel IPN jest na sali?
Bardzo proszę.

Dyrektor Biura Upamiętnienia Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej Adam Siwek:

Dzień dobry. Adam Siwek, dyrektor Biura Upamiętnienia Walki i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej, czyli tego biura, które realnie odpowiada za realizację ustawy o grobach weteranów, prowadzi ewidencję, udziela świadczeń i sprawuje opiekę w postaci remontów grobów weteranów.

Szanowni państwo, autor petycji trafnie rozpoznał pewną lukę w ustawie w postaci braku sankcji za nielegalną likwidację grobu weterana wpisanego do ustawowej ewidencji. Natomiast instytut w ramach realizacji ustawy stosuje pewne zabezpieczenia pozaustawowe, można powiedzieć, ponieważ ustawa zobowiązuje nas do informowania wnioskodawcy o dokonaniu wpisu grobu do ewidencji. Równocześnie przesyłamy taką informację do zarządcy czy administratora cmentarza, na którego terenie taki wpisany do ewidencji grób się znajduje.

Ponadto groby wpisane do ewidencji są oznaczane specjalnymi symbolami, specjalnymi plakietkami. Co oczywiście jest, jak powiedziałem, działaniem poza ustawą i nie zawsze możliwym, bo czasami chociażby ze względów technicznych na tych grobach nie ma gdzie takiej plakietki przymocować, a sama wiedza zarządcy cmentarza o wpisaniu grobu powinna go skłonić do jakichś refleksji i zawahania przy podejmowaniu decyzji administracyjnych związanych z likwidacją grobu. Najczęściej jest to związane, mówiąc potocznie, z zadłużeniem grobu, wpływem czasu opłaconego na utrzymanie grobu.

Jeżeli chodzi o przeciwdziałanie temu zagrożeniu, to chciałem zwrócić uwagę, że może niedokładnie, czy może nie do końca precyzyjnie dobrano to narzędzie, bo proszę pamiętać, że groby weteranów są grobami prywatnymi, rodzinnymi. Przy pracach nad tą ustawą od początku zakładano, że wpis grobu do ewidencji grobów weteranów w żaden sposób nie ograniczy, nie naruszy prawa dysponenta do dysponowania tym grobem. Z tego względu w grobach weteranów wpisanych w ewidencji dokonywane są pochówki kolejnych osób zmarłych, zazwyczaj krewnych weterana, potomków tegoż weterana i nie można rodzinie tego prawa odbierać. Czyli ograniczenie możliwości likwidacji grobu nie musi wiązać się z ograniczeniem możliwości dokonywania tam ponownych pochówków. To by wymagało doprecyzowania.

Chciałbym także zwrócić uwagę, że wiosną 2023 r. zakończone zostały wieloletnie prace nad nową ustawą, nad projektem nowej ustawy o grobach, o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Ta ustawa niestety nie przeszła procesu legislacyjnego, pozostała w fazie projektu. Natomiast ta wielka ustawa regulująca kwestie ewidencjonowania zgonów, grobów, postępowania ze zwłokami, prowadzenia cmentarzy miała wchłonąć ustawę o grobach weteranów jako swój rozdział. Wprowadzono tam pewne regulacje zabezpieczające czy propozycje regulacji zabezpieczających groby weteranów przed likwidacją i sankcje karne w postaci grzywny, jeśli pamiętam, do 50 tys. zł za nielegalną likwidację lub ekshumację szczątków z grobu weterana, co też nie oznaczało, że absolutnie blokowane miały być możliwości na przykład przeniesienia grobu.

Czasami spotykamy się z takimi wnioskami ze strony rodzin, które na skutek różnych burz dziejowych zamieszkują bardzo daleko od tego grobu rodzinnego weterana i spotykamy się z postulatami, żeby jednak dokonać nie tyle likwidacji, co translokacji grobu, po prostu ekshumacji szczątków i przeniesienia na inny cmentarz. Projekt ustawy z 2023 r. takie możliwości zapewniał, oczywiście pod nadzorem, za wiedzą i zgodą Instytutu Pamięci Narodowej.

Przychyłam się do tej petycji, do zgłoszonych postulatów, aby wprowadzić dodatkowe zabezpieczenie grobów weteranów przed likwidacją. Natomiast wskazując konieczność doprecyzowania tych rozwiązań, może polecałbym sięgnięcie właśnie do tego projektu ustawy z 2023 r. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Bardzo dziękuję.

Ktoś z państwa jeszcze? Nasz stały doradca, bardzo proszę.

Stały doradca Komisji Sławomir Jan Piechota:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, w świetle tej dyskusji, ale także w oparciu o materiały związane z tą petycją rekomendowałbym dezyderat do prezesa Rady Ministrów. Sprawa dotyczy bowiem kompetencji kilku ministrów, a jest bez wątpienia złożona legislacyjnie. To nie jest prosta sprawa, trzeba uwzględnić wiele elementów, wiele ustaw, dlatego propozycja dezyderatu do prezesa Rady Ministrów.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję.

Pan jeszcze jakieś zdanie? Już bardzo króciutko proszę.

Autor petycji Sebastian Chłopik:

Jeszcze tylko ad vocem do tego, co pan dyrektor powiedział. Oczywiście bardzo ważne jest informowanie zarządców cmentarzy o wydaniu decyzji w przedmiocie wpisu grobu do ewidencji i uświadamianie o tym, jaki charakter ma ten grób. Niemniej jednak finalnie decyzja pozostaje do wyłącznej decyzji zarządcy cmentarza. Moim zdaniem to też jest nie do końca istotne.

I jeszcze w kontekście tego, że proponowane przeze mnie zmiany ograniczają prawa rodzin co do grobów – tak jak wskazałem, użycie zwrotu normatywnego „użycie do ponownego pochowania” dotyczy się działania zarządcy cmentarzy, a nie czynności dokonywanych przez rodziny. Tak że w tym zakresie muszę złożyć zdanie odrębne.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Pani poseł sprawozdawca.

Poseł Izabela Bodnar (Polska2050-TD):

Ja myślę, że jak najbardziej zrozumiała jest czasami potrzeba relokacji grobu na wniosek rodziny czy też pochowanie bliskich weterana. Dlaczego weteran ma nie leżeć z bliskimi? Jest też człowiekiem, to jest zrozumiałe.

Natomiast w tej petycji pewnie chodzi o to, żeby ograniczyć proceder takiego samowolnego likwidowania tych grobów, że musielibyśmy się zastanowić, jak rzeczywiście uszanować jednak to miejsce kultu swoistego narodowego dziedzictwa i jednak ograniczyć możliwość zarządcom cmentarzy. Rozumiem, że przyczyna jest pewnie błaha, czyli po prostu ktoś na przykład nie płaci za ten grób, czy rodzina już nie żyje, czy może, nie wiem, państwo może powinno to jakoś wziąć troszkę na siebie i regulować. Myślę, że trzeba się zastanowić, jak rzeczywiście działać, niż tylko wrzucić po prostu bezpośrednią sankcję, karę za usuwanie takiego grobu. To jest pewnie bardziej złożony problem, tak jak pan ekspert powiedział.

Panie ekspercie, czyli sugeruje pan, żebyśmy wystosowali jednak dezyderat, żeby się nad tym pochylić i zastanowić, jak skutecznie taką wrażliwą kwestię rozwiązać, a nie realizować inicjatywę ustawodawczą w ramach Komisji, zgodnie z tym, jak Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji proponowało?

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Pan Sławomir Piechota.

Stały doradca Komisji Sławomir Jan Piechota:

Sprawa dotyczy dość złożonych kwestii, zwłaszcza w zakresie ewentualnej odpowiedzialności karnej. W moim przekonaniu tu powinien się wypowiedzieć minister sprawiedliwości, a jeśli idzie o cmentarze, to bez wątpienia minister spraw wewnętrznych i administracji. Natomiast, jeśli idzie o ochronę grobów weteranów, to minister kultury i dziedzictwa narodowego. I to powinno być spójne z innymi przepisami, dlatego powinno być przeanalizowane w takim szerszym kontekście. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Czyli zostajemy przy dezyderacie do prezesa Rady Ministrów?

Poseł Izabela Bodnar (Polska2050-TD):

Jak najbardziej, proponowałabym, żebyśmy w tej sytuacji...

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Czy jest sprzeciw? Nie słyszę. Bardzo dziękuję. Pracujemy dalej – dezyderat. Dziękuję.

Przedostatni, ale ostatni punkt – rozpatrzenie odpowiedzi ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na dezyderat nr 58 skierowany do prezesa Rady Ministrów w sprawie wysokości najniższej emerytury i renty.

Kto z państwa zechce nam przedstawić tę odpowiedź? Bardzo proszę.

Naczelnik wydziału w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Zbigniew Wasiak:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, Zbigniew Wasiak, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Minister rodziny, pracy i polityki społecznej 10 lutego tego roku przekazał na ręce marszałka Sejmu odpowiedź. Ta odpowiedź jest to odpowiedź wspólna w porozumieniu z ministrem rolnictwa i rozwoju wsi, ponieważ problem zarysowany w dezyderacie dotyczył obydwu resortów, które sprawują pieczę nad systemami ubezpieczeniowymi powszechnym i rolniczym.

Jeżeli chodzi o system ubezpieczeń społecznych, ten powszechny system ubezpieczeń społecznych, to konkluzja odpowiedzi ministra rodziny jest taka, że nie przewiduje się zmian w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a to dlatego, że w przypadku świadczeń systemu powszechnego funkcją, która zabezpiecza poziom tych świadczeń, jest określanie w ustawie o emeryturach i rentach minimalnego poziomu tych świadczeń, czyli minimalnego poziomu emerytury, renty i renty rodzinnej. Zgodnie z tą ustawą ten minimalny poziom świadczeń jest corocznie waloryzowany o wskaźnik waloryzacji według schematu przyjętego

w ustawie. We wskaźniku waloryzacji bierze się pod uwagę zarówno średnioroczny wzrost wynagrodzeń, jak i inflację. Wskaźnik waloryzacji jest przedmiotem negocjacji w ramach Rady Dialogu Społecznego, jak również przy jego ustalaniu bierze się pod uwagę wskaźniki ustalane przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, w tym kryterium minimum socjalnego. Tak że zdaniem ministra rodziny ten element jest już uwzględniany.

Natomiast z odpowiedzi i w zakresie dotyczącym systemu rolniczego pozostającego we właściwości ministra rolnictwa i rozwoju wsi... Minister rolnictwa zwrócił uwagę, że emerytura podstawowa była już równa najniższej emeryturze w systemie powszechnym, ponieważ to dotyczy kwestii zrównania emerytury podstawowej, czyli fragmentu emerytury rolniczej, z emeryturą w systemie powszechnym do roku 2017, kiedy rzeczywiście doszło do zerwania tego powiązania i tam wystąpiły pewne perturbacje... Jednak do tego rozwiązania wrócono w roku 2023. Tak że jakby ten postulat został zrealizowany, przy czym też trzeba pamiętać, że w systemie rolniczym ta emerytura podstawowa jest równa 90% najniższej emerytury określonej w przepisach systemu powszechnego. Następnie jest ona zwiększana o części składowe – część podstawową i uzupełniającą, która wynika z wartości składek wpłacanych przez rolników. I to dopiero tworzy całość wysokości świadczenia emerytalnego w systemie rolniczym. Minister rolnictwa deklaruje, że nie przewiduje zmian w swoich przepisach.

To tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Petycję referował pan poseł Józefaciuk. Wychodząc, nie chciał już robić więcej zamieszania, ale przekazał informację, że taka odpowiedź absolutnie nas satysfakcjonuje, czyli przyjmujemy odpowiedź panów ministrów. Chyba że usłyszę sprzeciw, ale nie słyszę. Dziękuję bardzo.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzisiejszego posiedzenia, państwa posłów i państwa gości pewnie też. Zatem dziękuję państwu bardzo serdecznie za udział w Komisji. Zamykam posiedzenie.